

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 009128 13 Кж 2
Бања Лука, 18.04.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгомира Миљевића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Слободана Милашиновића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Б.Б., због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, четири кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. и разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог Закона, одлучујући о жалби бранилаца оптуженог Ј.Ј. и Ј.И., адвоката из Б.Л., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бања Луци број 11 0 К 009128 12 К од 04.10.2012. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству републичког тужиоца Витомира Солдата, оптуженог и његовог браниоца Ј.Ј., дана 18.04.2013. године, донио је

П Р Е С У Д У

Делимичним уважавањем жалбе бранилаца оптуженог Б.Б., преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бања Луци број 11 0 К 009128 12 К од 04.10.2012. године, тако што се прихватају као правилно утврђене, казна затвора у трајању од 2 (двје) године због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, казне затвора у трајању од по 1 (једне) године због четири кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. истог Закона и казна затвора у трајању од 9 (девет) мјесеци због кривичног дјела разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог Закона, те се примјеном члана 42. став 2. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске, оптужени Б.Б. осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, у коју му се на основу члана 44. став 1. истог Закона, урачунава вријеме проведено у притвору почев од 15.03.2012. године до 04.10.2012. године.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бања Луци број 11 0 К 009128 12 К од 04.10.2012. године, оптужени Б.Б. оглашен је кривим, због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), четири кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. и кривично дјело разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог Закона и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 6 (шест)

година и 3 (три) мјесеца, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом оптужени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка на име судског паушала у износу од 300,00 КМ, те трошкови који се односе на награду и нужне издатке постављеног браниоца, чија висина ће бити одређена посебним рјешењем, док је на основу члана 108. став 1. и 3. и 109. Закона о кривичном поступку Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени обавезан да оштећеном СТР М. из Б.Л. исплати на име имовинско правног захтјева износе од 800,00 КМ и 395,00 КМ, оштећеној Л. из Б.Л. износ од 255,80 КМ, док за преостали постављени имовинско правни захтјев, ови оштећени, те са имовинско правним захтјевом, оштећена Д.В., упућени на парницу.

Против наведене пресуде жалбу су, благовремено, изјавили браниоци оптуженог из свих жалбених основа, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да се пресуда укине и наложи да се нови главни претрес одржи пред другим судијом, односно пред потпуно измјењиним вијећем, или да се пресуда укине и закаже претрес пред другостепеним судом.

Одговор на жалбу није поднесен.

У сједници вијећа, бранилац оптуженог је изложила жалбу и остала код приједлога изнесених у жалби, док је републички тужилац предложио да се жалба бранилаца оптуженог одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбу, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба бранилаца оптуженог указују на бројне облике битних повреда одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з), и) и к) ЗКП РС, те на повреду члана II/2 Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на повреду права на одбрану, на прекорачење оптужбе, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима, те изостанак разлога о одлучним чињеницама.

Нема повреде права на одбрану, као битне повреде одредаба кривичног поступка, на које је указала жалба браниоца оптуженог, а које су по жалбеним тврдњама учињене на начин што је првостепени суд поврједио одредбе члана 2. став 1., члана 3. став 1. и 2., члана 6. став 3., члана 7. став 1., члана 10. став 1., члана 12. и 14. ЗКП РС. Наиме, насупрот жалбеним приговорима, побијана пресуда је оцјеном свих проведених доказа, нашла несумњиво доказаним да је оптужени починио сва кривична дјела за која се терети предметном оптужницом, дакле, није имала никакву сумњу у кривицу оптуженог за сва та дјела, због чега није ни било основа за примјену принципа „ин дубио про рео”, како се то у жалби наводи. Неоснован је и жалбени приговор да је оптуженом повређено право на одбрану на начин што приликом радње препознавања од

стране оштећене Д.Ј., није поучен да не мора да изговара ријечи које су од њега тражене да изговори. Ово из разлога што поучавање оптуженог, односно осумњиченог да има право да се брани ћутањем, ЗКП РС је прописао приликом радње саслушања осумњиченог, односно оптуженог, док код радње препознавања, закон не предвиђа такве поуке. Нема мјеста ни жалбеним наводима да је првостепени суд поврједио право на одбрану оптуженог, на начин што је поступио супротно одредби члана 14. ЗКП РС, јер је побијана пресуда на једнак начин третирала како доказе оптужбе, тако и доказе одбране, тако што је оцјенила све те доказе, доводећи их у међусобну повезаност и образлажући због чега прихвата доказе оптужбе, а због чега не прихвата доказе одбране.

Оспоравајући законитост прибављања доказа у истрази, жалба тврди да поступак препознавања лица као извршиоца кривичних дјела, од стране оштећених Д.Ј., Б.М. и Д.Р., није спроведен у складу са процесним одредбама, јер је тада осумњичени Б.Б. био потпуно „обиљежен“ од стране полиције, обзиром да није имао никакву сличност у погледу одјеће, као и других физичких и спољних карактеристика са осталим лицима који су били у групи за препознавање, да је препознавање од стране оштећене Д.Ј. извршено по гласу, те да је оштећеној Д.Р. од стране полиције речено да ће лице које треба да препозна бити обучено у јакни беж боје. Надаље, у жалби се приговара да је записник о претресању стана сачињен супротно одредби члана 126. став 1. ЗКП РС, као и да су потврде о привременом одузимању предмета сачињене супротно одредби члана 129. став 8. тачка 8. ЗКП РС и да због тога представљају незаконито прибављене доказе на којима се не може заснивати судска одлука. Ови приговори жалбе образлажу се наводима да је у записнику о претресању путничког моторног возила које је користио оптужени и у потврди о привременом одузимању предмета од оптуженог, а пронађених приликом претреса тог возила, констатовано да је пронађен плави скалпер у џепу прслука, а да при том није наведено да је пронађен и одузет прслук, а да је у потврди о предаји предмета судији за претходни поступак констатовано да се предаје и смеђа јакна са прслуком, те плави скалпер пронађен у џепу прслука. Жалба приговара и да одузети предмети од оптуженог нису изведени као доказ на главном претресу, те да су и видео снимци незаконито прибављени докази на којима се не може заснивати судска одлука, обзиром да нису сачињене потврде о њиховом одузимању, нити су достављени судији за претходни поступак, већ су се налазили у притежању тужиоца и овлашћених службених лица. Како је побијана пресуда заснована на напријед наведеним доказима, који су по изнесеним аргументима жалбе незаконити докази, тиме је, по ставу жалбе, почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Изнесени жалбени приговори су дјелимично основани. Наиме, основан је жалбени приговор да је радња препознавања осумњиченог од стране оштећене Д.Р. извршена на незаконит начин, јер јој је прије него што се приступило овој радњи, од стране овлашћеног службеног лица речено да ће лице које треба да препозна бити обучено у истој јакни беж боје у којој је било обучено приликом извршења дјела, због чега, по мишљењу овог суда, радња препознавања од стране оштећене Д.Р. је правно неваљан доказ, на којем се не може заснивати пресуда. Исто тако, основан је и жалбени приговор да се радња препознавања не

може вршити по говору и гласу, што је био случај приликом препознавања од стране оштећене Д.Ј.. Међутим, побијана пресуда у погледу кривичног дјела под тачком 5. изреке, се не заснива искључиво на радњи препознавања, већ и на другим доказима, а то су прије свега три исказа оптуженог из истраге, од којих један је дат пред овлашћеним службеним лицима, а друга два пред окружним тужиоцем (од којих, један и у присуству браниоца), као и на основу исказа свједока оштећене Д.Р. и свједокиње Д.В.. Наиме, искази ових свједокиња су у потпуности потврђени исказима оптуженог из истраге и то како у погледу начина извршења овог кривичног дјела, тако и у погледу износа новца који је том приликом отуђен из касе СТР Л.. Што се тиче радње препознавања од стране оштећене Д.Ј., а везано за кривично дјело из тачке 1. изреке побијане пресуде, правилно је првостепени суд закључио да је ова оштећена препознала оптуженог и по другим карактеристикама, а не само по гласу, те да је оштећена Б.М. (а у вези са кривичним дјелом из тачке 4. изреке) препознала оптуженог не само по јакни, већ и по другим карактеристикама, а такође и код овог кривичног дјела, осим радње препознавања, исказ ових оштећених и искази оптуженог из истраге, у цијелости потврђују правилност закључка побијане пресуде да је управо оптужени Б.Б. починилац и ових кривичних дјела. Дакле и поред пропуста, којих је било приликом радњи препознавања од стране оштећених, а на које се указује жалбом бранилаца оптуженог, те и поред приговора жалбе у вези изузимања видео снимака из СТР М., побијана пресуда се не заснива искључиво на тим доказима, већ како је напријед истакнуто, првостепени суд је свој закључак да је оптужени починио кривична дјела из тачке 1., 2., 4. и 5. изреке побијане пресуде, засновао и на другим доказима, а прије свега на исказима свједока Д.Р., Д.В., Д.Ј. и Б.М., те на исказима оптуженог из истраге.

Надаље, жалбом се приговора да је записник о претресању возила које је користио оптужени сачињен супротно одредби члана 126. став 1. ЗКП РС, као и да су потврде о привременом одузимању предмета сачињене супротно одредби члана 129. став 8. тачка 8. ЗКП РС и да због тога представљају незаконито прибављене доказе на којима се не може заснивати судска одлука. Ови приговори жалбе образлажу се наводима да у записнику о претресању путничког моторног возила које је користио оптужени и у потврди о привременом одузимању предмета од оптуженог, а пронађених приликом претреса тог возила, констатовано да је пронађен плави скалпер у цепу прслука, а да при том није наведено да је пронађен и одузет прслук, а да је у потврди о предаји предмета судији за претходни поступак констатовано да се предаје и смеђа јакна са прслуком, те плави скалпер пронађен у цепу прслука.

Изнесени приговори жалбе, иако дјелимично тачни, нису основани. Ово из разлога, што чињеница да смеђа јакна са прслуком није посебно констатована у записнику о претресању возила које је користио оптужени, као ни у потврди о привременом одузимању предмета од оптуженог, само по себи не значи да су тај записник и потврда правно неваљани докази, обзиром да је смеђа јакна са прслуком видљива чак на 6 фотографија (16, 17, 18, 19, 20 и 21) фотодокументације МУП-а РС, Сектор крим. полиције Одјељење крим. технике Бања Лука број: УВ-390/12 од 16.03.2012. године, те је и у потврди о предаји предмета Окружном суду у Бања Луци констатовано, између осталих предмета, да је судији за претходни поступак предата и смеђа јакна са прслуком, док је у записнику о претресању возила и у потврди о одузетим предметима наведено да

је пронађен склапер у цепу од прслука. Из напријед наведеног, произилази да очигледном омашком овлаштених службених лица није у записнику о претресању возила и у потврди о привременом одузимању предмета посебно наведена ова јакна са прслуком, јер се на основу фотодукументације и потврде о предаји предмета неспорно може закључити да је та јакна са прслуком пронађена у возилу које је користио оптужени.

Дакле, жалба се у свом образложењу опширно бави чињеницама у вези са проналаском скалпера, полемише да ли је скалпер био црне или плаве боје, истиче да скалпер никада није изведен као доказ на главном претресу, а све у вези са дјелом из тачке 1. изреке побијане пресуде, истовремено тврдећи да нема доказа да је оптужени починио ово кривично дјело. При том, жалба потпуно губи из вида да је оштећена Д.Ј. до детаља описала начин извршења овог кривичног дјела, наводећи да је извршилац у руци држао скалпер, да јој је пријетио да ће је исјећи, да је тражио кључеве од касе, те да је из касе узео и присвојио новац у износу од 300,00 КМ, а њен исказ је у цијелости потврђен исказима оптуженог из истраге, осим што је оптужени у тим својим исказима дао различите податке у односу на висину присвојеног новца али је у свом исказу дат пред тужиоцем дана 16.03.2012. године, навео да је узео новац у износу од 300,00 КМ.

Неосновани су и жалбени приговори да је првостепени суд прекорачио оптужбу и тиме починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, јер принцип који захтјева идентитет између оптужбе и пресуде, а који је садржан у одредби члана 294. став 1. ЗКП РС, у конкретном случају није повријеђен, обзиром да се побијана пресуда односи на лице које је оптужено и на дјела која су предмет оптужбе садржане у потврђеној оптужници, те је заснована на чињеничном стању утврђеном на главном претресу, па је на бази таквих утврђења извршена незнатна корекција у чињеничним описима дјела, која су остала у оквиру истих догађаја и истих кривичних дјела из потврђене оптужнице. Дакле, додавањем ријечи „у Б.“ у тачкама 2., 3. и 4. изреке пресуде, а након назначених улица од стране тужиоца, гдје су дјела извршена, насупрот тврдњи жалбе, првостепени суд није прекорачио оптужбу, јер се ради о очигледној омашци тужиоца, а такође је неспорно утврђено да су и ова кривична дјела, као и она описана под тачкама 1., 5. и 6., извршена у Б.

Неосновано се у жалби бранилаца оптуженог истиче да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Приговори ове жалбе, да изрека побијане пресуде није разумљива, да је противријечна сама себи и разлозима пресуде, нису основани. Изрека пресуде је јасна и разумљива, у њој нема противријечности, а нити противријечности изреке и разлога пресуде. Износећи аргументацију којом указује на постојање наведене повреде, жалба указује да изрека побијане пресуде не садржи намјеру оптуженог да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи или другом противправну имовинску корист, као елемент бића предметног кривичног дјела, а да у разлозима побијана пресуда образлаже да је оптужени поступао у намјери да присвајањем туђе покретне ствари прибави себи противправну имовинску корист. Оцјењујући те жалбене приговоре, овај суд налази да су они неосновани. Изрека пресуде садржи чињенице и околности

из којих се несумњиво може закључити да је оптужени свих шест кривичних дјела разбојништва за која је оглашен кривим, извршио у намјери да присвајањем туђих покретних ствари прибави себи противправну имовинску корист, а осим тога, послије чињеничног описа сваког кривичног дјела, у изреци побијане пресуде је наведен правни опис дјела у којем је за свако кривично дјело наведена и намјера оптуженог да присвајањем туђих покретних ствари прибави себи противправну имовинску корист. Такође је неоснован и жалбени приговор да побијана пресуда није дала разлоге о одлучној чињеници због чега није прихватила исказ оптуженог дат на главном претресу у погледу чињенице да је у истрази признао извршење свих кривичних дјела за која се терети, јер га је овлаштено службено лице В.Т. тукао и пријетио му. Наиме у погледу ове чињенице, побијана пресуда је након детаљне анализе исказа оптуженог дат на главном претресу и исказа које је дао у истрази, доводећи их у вези са исказима саслушаних свједока овлаштених службених лица и исказа свједока М.Б., те у вези са материјалним доказом – његовим здравственим картоном из КПЗ Б.Л., дала ваљано образложење, које у цијелости прихвата и овај суд, из којих разлога не прихвата исказ оптуженог дат на главном претресу, а прихвата његове исказе из истраге. Обзиром на напријед наведено, неоснован је и жалбени приговор да је изрека побијане пресуде противријечна са њеним разлозима, а исто тако, насупрот жалбеним тврдњама, пресуда садржи ваљане разлоге о одлучним чињеницама и сви изведени докази су оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, због чега су неосновани и жалбени приговори да је првостепени суд повриједио одредбу члана II/2 Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Наиме, побијана пресуда је цијенећи исказе свих саслушаних свједока, како оптужбе, тако и одбране, дала ваљано образложење из којих разлога не прихвата исказе свједока одбране, као и исказ оптуженог дат у својству свједока на главном претресу, те из којих разлога прихвата као вјеродостојне исказе свједока оптужбе, доводећи их у везу са исказима оптуженог из истраге, као и са материјалним доказима, те је правилно закључила да је оптужени, на начин и у вријеме како је то описано у изреци пресуде, починио кривична дјела за која се терети предметном оптужницом.

Приговорима садржаним у жалби бранилаца оптуженог, се не може оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак побијане пресуде да је оптужени починио кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, у стицају са 4 кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. и једно кривично дјело разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог Закона, за која је том пресудом оглашен кривим. Такав закључак резултат је правилне оцјене свих спроведених доказа оптужбе и одбране и то појединачно и у међусобној повезаности, па разлоге за такав закључак, као мјеродавно образложене и ваљане, овај суд у цјелости прихвата, а њихова правилност се изнесеним жалбеним аргументима, не може оспорити.

У овом сегменту побијања првостепене пресуде, жалба у суштини понавља разлоге и приговоре које је истакла у жалбеном основу због битних повреда одредаба кривичног поступка, на које је овај суд већ одговорио, па их у овом жалбеном основу неће поново образлагати, осим у погледу кривичног дјела из тачке 3. изреке пресуде, обзиром да у вези овог дјела, разлози жалбе нису истицани у жалбеном основу због битних повреда одредаба кривичног

поступка. Наиме, супротно изнесеним жалбеним приговорима, овај суд налази да нема сумње у вјеродостојност исказа свједока-оштећене Ж.М., а побијана пресуда је након што је изнијела садржај исказа ове свједокиње, исти је правилно оцјенила као увјерљив, детаљно образлажући зашто га прихвата. Дакле, са аспекта квалитета и прихватљивости исказа овог свједока, неосновани су жалбени приговори, којима се указује на разлике у изношењу одређених чињеница, које прихвата и првостепени суд и образлаже их у побијаној пресуди. Исказ ове свједокиње у цијелости је потврђен исказима оптуженог из истраге, како у погледу начина извршења овог кривичног дјела и начина како је оштећена успијела побјећи из апотеке, док је извршилац још увек био у унутрашњости исте, тако и у погледу износа новца који је том приликом отуђен из касе ЗУ „Моја апотека“.

Дакле, по оцјени овога суда, чињенично стање је утврђено потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње описане у тачци 1. изреке побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, радње описане у тачкама 2., 3., 4. и 5. као кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. и радња описана у тачци 6. изреке побијане пресуде као кривично дјело разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог закона, због чега је неоснован и приговор жалбе у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Оцијењујући приговоре жалбе у основу побијања пресуде због одлуке о кривичној санкцији, овај суд налази да је жалба у овом основу побијања пресуде дјелимично основана.

Наиме, жалба бранилаца оптуженог основано истиче да је јединствена казна престрого одмјерена и да првостепени суд није адекватно вредновао све олакшавајуће околности које је утврдио на страни оптуженог и на које се позива у образложењу пресуде, као што су млађа животна доб оптуженог, његова породичност, јер је отац једног малољетног дјетета, његову тешку материјалну ситуацију и ранију неосуђиваност. Наведене околности, по оцјени овог суда, оправдавају изрицање блаже јединствене казне оптуженом за предметна кривична дјела. С тога је овај суд дјелимично уважио жалбу бранилаца оптуженог, побијану пресуду преиначио у одлуци о казни, прихватајући као правилно утврђене, казну затвора у трајању од 2 (двје) године због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, казне затвора у трајању од по 1 (једне) године због четири кривична дјела разбојништва из члана 233. став 1. истог Закона и казну затвора у трајању од 9 (девет) мјесеци због кривичног дјела разбојништва у покушају из члана 233. став 1. у вези са чланом 20. истог закона, те је примјеном члана 42. став 2. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске, оптуженог осудио на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, налазећи да је ова казна у свему примјерена тежини почињењих дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је дјела учинио, те потребна и довољна ради остваривања сврхе кажњавања из члана 28. КЗ РС у свим њеним сегментима.

Због свега наведеног ваљало је побијану пресуду преиначити на основу члана 328. став 1. ЗКП РС и одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић